

RADA GMINY  
62-402 Ostrowite  
ul. Lipowa 2 woj. wielkopolskie  
tel. 63 2765160

## UCHWAŁA NR VII/73/2024

### RADY GMINY OSTROWITE z dnia 14 listopada 2024 r.

#### ***w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Ostrowite na lata 2024-2030***

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1456 ze zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 424 ze zm.)

***u c h w a l a s i ę, c o n a s t ę p u j e:***

**§ 1. Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Ostrowite na lata 2024-2030, stanowiący załącznik do uchwały.**

**§ 2.** Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Ostrowite.

**§ 3.** Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY  
RADY GMINY  
*Beata Mierzejewska*  
Beata Mierzejewska



**RADA GMINY**  
62-402 Ostrowite  
ul. Lipowa 2 woj. wielkopolskie  
tel. 63 2765160

Załącznik  
do Uchwały Nr VII/73/2024  
RADY GMINY OSTROWITE  
z dnia 14 listopada 2024 r.

**Program Przeciwdziałania Przemocy  
Domowej oraz Ochrony Osób  
Doznających Przemocy Domowej  
Gminy Ostrowite  
na lata 2024-2030**

## Spis treści

WSTĘP .....	3
ROZDZIAŁ I – PODSTAWY PRAWNE .....	5
ROZDZIAŁ II – ANALIZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE.....	6
II.1 WPROWADZENIE.....	6
II.2 DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ – WNIOSKI I REKOMENDACJE.....	6
II.3 STATYSTYKA DOTYCZĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ.....	9
II.4 ZASOBY INSTYTUCJONALNE .....	13
ROZDZIAŁ III – CEL GŁÓWNY ORAZ CELE STRATEGICZNE PROGRAMU .....	14
III.1 CEL GŁÓWNY .....	14
OGRANICZENIE WYSTĘPOWANIA PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE OSTROWITE POPRZEZ POPRAWĘ JAKOŚCI ORAZ ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI OFEROWANEGO WSPARCIA W ZAKRESIE PROFILAKTYKI ORAZ INTERWENCJI .....	14
III.2 CELE STRATEGICZNE PROGRAMU .....	14
ROZDZIAŁ IV – ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY .....	20
IV.1 WPROWADZENIE .....	20
IV.2 POWOŁYWANIE I SKŁAD ZI .....	20
IV.3 FUNKCJONOWANIE I DZIAŁALNOŚĆ ZI .....	21
IV.4 ZADANIA ZI.....	22
IV.5 GRUPY DIAGNOSTYCZNO-POMOCOWE.....	23
IV.6 SKIEROWANIE OSOBY STOSUJĄCEJ PRZEMOC DO UCZESTNICTWA W PROGRAMACH POMOCOWYCH .....	26
ROZDZIAŁ V – REALIZACJA PROGRAMU I FINANSOWANIE .....	28
ROZDZIAŁ VI – PROGNOZA ZMIAN .....	29
ROZDZIAŁ VII – MONITORING I EWALUACJA.....	30
ZAKOŃCZENIE .....	31
SPIS TABEL .....	32



## Wstęp

Mówiąc o przemocy należy pamiętać, iż jest ona zjawiskiem, które występuje powszechnie w naszym społeczeństwie, jest ona obecna w codziennym życiu, zakładzie pracy, szkole, środkach masowego przekazu i w rodzinie. Jednak przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe. Daje o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej. Najbardziej jednak niepokojące jest to, że [...] przemoc rodzi przemoc, tworząc swoistą spiralę przemocy, obejmującą coraz to nowe generacje pokoleń.

Zjawisko przemocy domowej jest definiowane przez art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Należy zaznaczyć, że ustawa ta została gruntownie znowelizowana w 2023 r. (ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw), włącznie z samą nazwą tego aktu prawnego. Dotychczasowe pojęcie „przemocy w rodzinie” zostało zastąpione przez „przemoc domową”. Dodatkowo, rozszerzono zakres zadań podmiotów, które tworzą cały system przeciwdziałania przemocy domowej (szczególnie w obszarze zadań gmin). Wspomniana definicja przemocy domowej charakteryzuje ją jako: *jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:*

- a. narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b. naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c. powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d. ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e. istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Definicja określa zarówno podstawowe cechy przemocy, jak i jej konsekwencje. W literaturze wymienia się kilka rodzajów przemocy:

- przemoc fizyczną,
- przemoc psychiczną,
- przemoc seksualną,
- przemoc ekonomiczną,
- zaniedbywanie.

Ze względu na osoby poszkodowane wymienia się: przemoc w związku (małżeńskim, partnerskim), przemoc wobec dzieci, przemoc wobec osób starszych, przemoc wobec osób niepełnosprawnych. Należy też zwrócić uwagę, że zgodnie z aktualnie przyjętą w literaturze oraz praktyce interwencyjnej i pomocowej terminologią, osoby mogą być uwięzione w przemoc w trzech niezależnych lub mocno powiązanych, a nawet nakładających się rolach:

- osoby doznającej przemocy (w starej terminologii-ofiary przemocy),
- osoby obserwującej przemoc (dawniej nazywanej świadkiem przemocy),
- osoby stosującej przemoc (w starej terminologii-sprawcy przemocy).

Zgodnie z wspomnianą ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej (art. 6 ust.2), do zadań własnych gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

1. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
2. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
3. zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
4. tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Niniejszy Program przeznaczony jest dla mieszkańców Gminy Ostrowite, w szczególności:

1. rodzin i osób dotkniętych zjawiskiem przemocy domowej,
2. rodzin i osób zagrożonych zjawiskiem przemocy domowej,
3. świadków przemocy domowej,
4. osób stosujących przemoc.

## Rozdział I – Podstawy prawne

Podstawę prawną opracowania niniejszego Programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej gminy Ostrowite na lata 2024-2030 (dalej jako: Program) stanowi ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 424), a także następujące akty prawne:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997r., Nr 78, poz. 483 ze zm.);
2. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks Karny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 17);
3. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks Postępowania Karnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 37);
4. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2809);
5. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 901);
6. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 177);
7. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151);
8. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 1939);
9. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 571);
10. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 06 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r., poz. 1870).

Dokument jest również zgodny z Konwencją Stambulską – Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, sporządzona w Stambule dnia 11 maja 2011 r. – ratyfikowana przez rząd polski w 2015 r.

Należy również wskazać, że niniejszy Program jest spójny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ostrowite na lata 2024-2032.



# Rozdział II – Analiza zjawiska przemocy domowej w gminie

## II.1 Wprowadzenie

Zjawisko przemocy domowej w gminie Ostrowite zostało rozpoznane na podstawie kilku bazowych elementów. W pierwszej kolejności przedstawione zostaną wybrane wnioski oraz rekomendacje z przeprowadzonych badań, których efektem jest Diagnoza Problemów Społecznych na terenie gminy Ostrowite. Kolejno, przedstawiono dane statystyczne dotyczące ujawnionych faktów przemocy w rodzinie (zaznaczyć trzeba, że dane te z pewnością nie obrazują w całości skali problemu przemocy). Na koniec, powyższe informacje uzupełniono o przedstawienie posiadanych zasobów.

## II.2 Diagnoza zjawiska przemocy domowej – wnioski i rekomendacje

Diagnoza zjawiska przemocy domowej została przeprowadzona wśród mieszkańców gminy Ostrowite w 2024 roku. W badaniu łącznie udział wzięły 283 osoby (105 dorosłych mieszkańców i 178 uczniów). Badanie obejmowało między innymi problem przemocy.

### **Problem przemocy wśród dorosłych mieszkańców**

Z badania wynika, że 40,0% respondentów nie zna nikogo, kto doświadcza przemocy domowej, podczas gdy 25,7% zna takie osoby, a 34,3% nie ma pewności. Te wyniki podkreślają, że przemoc domowa, mimo że często pozostaje ukryta, jest obecna w społeczności. W związku z tym ważne jest podejmowanie działań edukacyjnych i wsparcie dla osób, które mogą być ofiarami przemocy, nawet jeśli jej obecność nie jest od razu widoczna. Choć 61,0% badanych nigdy nie doświadczyło przemocy, 39,1% respondentów przyznało, że miało styczność z różnymi jej formami – zarówno w przeszłości, jak i w ostatnich 12 miesiącach. Najczęściej zgłaszane formy przemocy to przemoc psychiczna (78,1%) oraz fizyczna (36,6%), a także mobbing (14,6%) i przemoc ekonomiczna (12,2%). Wyniki te wskazują na potrzebę wsparcia dla osób dotkniętych przemocą oraz edukacji na temat rozpoznawania i zgłaszania takich sytuacji. Respondenci najczęściej wskazywali, że przemoc była stosowana przez obce osoby (29,3%) oraz bliskich, takich jak mąż/żona (24,4%) czy pracodawca (22,0%). To pokazuje, że przemoc nie jest ograniczona do kręgu rodziny, lecz może występować również w innych relacjach społecznych, w tym w miejscu pracy. Dlatego działania zapobiegawcze powinny obejmować różne konteksty życia społecznego.

Większość badanych (62,9%) uważa, że nie ma okoliczności usprawiedliwiających stosowanie przemocy. Jednak 17,1% respondentów uważa, że takie okoliczności mogą istnieć, co sugeruje potrzebę dalszej edukacji społecznej na temat skutków przemocy i promowania konstruktywnych metod rozwiązywania konfliktów. 64,8% mieszkańców nie popiera stosowania kar fizycznych wobec dzieci, co świadczy o rosnącej świadomości na temat negatywnych skutków przemocy wobec najmłodszych. Niemniej jednak 14,3% badanych uważa, że kary fizyczne są dopuszczalną metodą wychowawczą, co wskazuje na potrzebę dalszych działań edukacyjnych w tym zakresie.

Cyberprzemoc staje się coraz bardziej powszechnym zjawiskiem – 28,6% respondentów doświadczyło wyzwisk lub wulgaryzmów w Internecie, a 22,86% miało do czynienia z próbami wyłudzenia pieniędzy. Choć 42,9% badanych nigdy nie doświadczyło cyberprzemocy, te wyniki podkreślają, że problem ten jest obecny w społeczności, co wymaga wdrożenia odpowiednich środków prewencyjnych i edukacyjnych, aby zapobiegać i skutecznie reagować na zagrożenia płynące z przestrzeni wirtualnej.

### **Problem przemocy wśród uczniów klas 4-6**



Najczęściej wskazywane przyczyny agresji i przemocy wśród młodzieży to uzależnienia od alkoholu, narkotyków i dopalaczy (79,8%) oraz problemy rodzinne (42,1%). Te odpowiedzi sugerują, że środowisko rodzinne oraz dostęp do substancji psychoaktywnych odgrywają kluczową rolę w kształtowaniu agresywnych zachowań. Ponadto, wysoki odsetek respondentów wskazał na problemy psychiczne (40,4%) oraz wpływ mediów (40,4%), co podkreśla znaczenie wsparcia psychologicznego oraz edukacji na temat odpowiedzialnego korzystania z mediów.

Mimo że większość uczniów (79,0%) nie doświadczyła przemocy, znacząca część (21,1%) wskazała, że miała takie doświadczenie. Zgłaszanie doświadczeń przemocy w środowisku domowym i rówieśniczym ujawnia potrzebę rozwijania mechanizmów wsparcia dla młodzieży oraz wdrażania działań prewencyjnych w szkołach. Wśród najczęściej doświadczanych form przemocy, 66,7% badanych zgłosiło przemoc fizyczną, a 37,5% – przemoc słowną, jak groźby, zastraszanie czy przezywanie. Takie wyniki podkreślają konieczność skoncentrowania działań na przeciwdziałaniu przemoc fizycznej i słownej zarówno w domu, jak i w szkole. Istotnym wnioskiem z badania jest to, że przemoc rówieśnicza, szczególnie ze strony kolegów i koleżanek ze szkoły (45,8%) oraz rodzeństwa (44,4%), jest dominującą formą przemocy doświadczaną przez młodzież. To wskazuje na potrzebę wdrożenia programów edukacyjnych, które będą promować zdrowe relacje między rówieśnikami oraz rozwijać umiejętności radzenia sobie z konfliktami w sposób pokojowy.

Problem cyberprzemocy jest również rozpoznawalny, mimo że większość uczniów (73,7%) twierdzi, że nigdy jej nie doświadczyło. Niemniej jednak, formy takie jak podszywanie się (15,8%) oraz wyzywanie i wulgaryzmy (14,9%) były zgłaszane jako powszechne. Wyniki te wskazują na konieczność zwiększenia świadomości na temat zagrożeń w Internecie oraz wprowadzenia skutecznych programów edukacyjnych dotyczących cyberbezpieczeństwa.

Zdecydowana większość uczniów (85,1%) zadeklarowała, że w sytuacji problemu przemocy zwróciłaby się o pomoc do rodziców lub opiekunów. Istotną rolę pełnią także nauczyciele (50,0%) oraz policja (35,1%). Wyniki te pokazują, że młodzież potrzebuje wsparcia zarówno ze strony rodziny, jak i instytucji edukacyjnych. Ważne jest, aby te źródła pomocy były bardziej dostępne i skutecznie wspierały uczniów w trudnych sytuacjach.

W odniesieniu do przemocy w szkole, 19,3% badanych uznało, że taki problem istnieje. Jednak duża grupa uczniów (47,4%) stwierdziła, że nie wie, czy przemoc występuje. Te wyniki mogą sugerować, że młodzież nie zawsze jest w pełni świadoma skali problemu, co wskazuje na potrzebę lepszego monitorowania sytuacji w szkołach oraz edukacji w zakresie rozpoznawania i reagowania na przemoc.

### **Problem przemocy wśród uczniów klas 7-8**

Najważniejszymi czynnikami wywołującymi agresję wśród młodzieży są uzależnienia od alkoholu, narkotyków i dopalaczy (75,0%) oraz problemy rodzinne (54,7%). Te wyniki sugerują, że konieczne są działania prewencyjne i wsparcie w tych obszarach, aby zminimalizować ryzyko wystąpienia przemocy.

Z danych wynika, że 37,5% uczniów doświadczyło przemocy, a 62,5% nie miało takiego doświadczenia. Mimo większej liczby uczniów, którzy nie odczuwają przemocy, konieczne są działania mające na celu przeciwdziałanie temu zjawisku oraz zapewnienie wsparcia ofiarom, które mogą potrzebować pomocy psychologicznej. Najczęściej wskazywanymi osobami sprawującymi przemoc są koledzy i koleżanki ze szkoły (45,8%), a także znajomi (29,2%). To podkreśla, że młodzież często doświadcza przemocy ze strony osób z bliskiego otoczenia, co może wpływać na ich relacje i poczucie bezpieczeństwa.

Najczęściej doświadczane formy przemocy to przemoc fizyczna (62,5%) oraz psychiczna, jak zastraszanie i upokarzanie (45,8%). Te wyniki wskazują na poważny problem, który może prowadzić do długotrwałych skutków emocjonalnych i psychicznych dla ofiar. W badaniu 28,1% uczniów przyznało, że zdarzyło im się stosować przemoc wobec innych, a najczęściej ofiarami byli koledzy ze

szkoły (55,6%) oraz znajomi (27,8%). Formy przemocy stosowane przez te osoby obejmowały przemoc fizyczną (66,7%) oraz psychiczną, w tym zastraszanie i wyśmiewanie (44,4%). Te dane pokazują, że problem przemocy jest zjawiskiem krążącym w grupach rówieśniczych, gdzie osoby stosujące przemoc mogą być jednocześnie ofiarami. Większość uczniów (70,8%) nie zauważyła, aby osoby stosujące przemoc byli pod wpływem substancji psychoaktywnych. To sugeruje, że agresja wśród młodzieży nie jest wyłącznie wynikiem używek, co podkreśla znaczenie innych czynników, takich jak problemy emocjonalne czy wpływ środowiska.

Zaledwie 29,7% uczniów zauważa problem przemocy w swojej szkole, jednak aż 46,9% nie ma zdania na ten temat. Może to świadczyć o braku świadomości lub stygmatyzacji problemu. Warto, aby szkoły prowadziły działania mające na celu zwiększenie świadomości uczniów w tej kwestii, aby lepiej zrozumieli, jak rozpoznawać i reagować na przemoc. Uczniowie najczęściej wskazują rodziców jako pierwszą instancję, do której zwróciliby się o pomoc w przypadku przemocy (70,3%). Nauczyciele oraz znajomi są również ważnymi źródłami wsparcia. Z tego wynika, że współpraca między rodzicami a szkołą jest kluczowa w rozwiązywaniu problemów związanych z przemocą.

Cyberprzemoc definiowana jest przez uczniów głównie jako naśmiewanie się oraz publikowanie obraźliwych treści w Internecie. Mimo że 59,4% badanych nie doznało cyberprzemocy, to 25,0% uczniów doświadczyło wulgarnych ataków. To pokazuje, że mimo świadomości zjawiska, młodzież nadal staje się jego ofiarą, co wymaga większej uwagi ze strony szkół i rodziców.

## II.3 Statystyka dotycząca przemocy domowej

Gmina Ostrowite w 2023 roku liczyła 4 757 mieszkańców, z czego 50,6% stanowiły kobiety, a 49,4% - mężczyźni. Liczba ludności w gminie w ostatnich latach notowała trend spadkowy.

*Tabela 1 Liczba ludności w gminie Ostrowite w podziale na płeć w latach 2021-2023*

Grupa wiekowa	2021	2022	2023
Ogółem	4 858	4 780	4 757
Kobiety	2 429	2 404	2 407
Mężczyźni	2 429	2 376	2 350

Źródło: [www.svs.stat.gov.pl](http://www.svs.stat.gov.pl)

Korzystanie z pomocy społecznej z powodu przemocy domowej w gminie Ostrowite na przestrzeni ostatnich trzech lat dotyczyło 8-9 rodzin co roku. Podobna liczba rodzin rocznie korzysta ze wsparcia z powodu alkoholizmu, który może stanowić przyczynę pojawienia się przemocy domowej. Brak jest rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu narkomanii.

*Tabela 2 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie, alkoholizmu i narkomanii w gminie Ostrowite w latach 2021-2023*

Powód uzyskania pomocy	2021		2022		2023	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Przemoc w rodzinie/ przemoc domowa	8	28	9	38	9	38
Alkoholizm	8	28	9	12	9	12
Narkomania	0	0	0	0	0	0

Źródło: Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowitem.



Bardziej wiarygodny obraz potencjalnej skali przemocy domowej w gminie Ostrowite dają statystyki dotyczące procedury Niebieskie Karty. Można zauważyć, że w 2023 roku 4 rodzin w gminie dotyczył problem przemocy domowej, którym zajmowano się w ramach procedury „Niebieskie Karty”. 6 osób wskazanych było jako doznające przemocy, a 8 – jako osoby stosujące przemoc w tym roku. W latach wcześniejszych liczba rodzin objętych działaniami w ramach procedury "Niebieskie Karty" była wyższa. Wśród doznających przemocy w ostatnich latach figurują w statystykach omawianej procedury jedynie kobiety i dzieci.

Tabela 3 Dane na temat procedury Niebieskie Karty w gminie Ostrowite w latach 2021-2023

Kategoria	Podkategoria	2021	2022	2023
Liczba rodzin objętych działaniami w ramach procedury "Niebieskie Karty"		8	9	4
Liczba osób w rodzinach objętych w danym roku działaniami w ramach procedury "Niebieskie Karty"		13	15	18
Liczba wszczętych w danym roku procedur "Niebieskie Karty", tj. liczba sporządzonych formularzy "Niebieska Karta-A" przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę		8	9	3
Liczba kontynuowanych w danym roku procedur "Niebieskie Karty" wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy		0	0	2
Liczba wypełnionych formularzy "Niebieska Karta-A" dokumentujących kolejne zdarzenia stosowania przemocy w sprawach toczących się procedur "Niebieskie Karty"		0	0	1
Liczba wypełnionych formularzy "Niebieska Karta-C"		0	0	4
Liczba wypełnionych formularzy "Niebieska Karta-D"		8	9	4
Liczba zakończonych procedur "Niebieskie Karty", z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie		8	9	2
Liczba zakończonych procedur "Niebieskie Karty", z uwagi na brak zasadności podejmowania działań		0	0	0
Liczba osób wskazanych jako osoby stosujące przemoc w rodzinie	Ogółem	8	9	8
	Kobiety	bd.	0	4
	Mężczyźni	bd.	9	4
Liczba osób doświadczających przemocy	Ogółem	13	15	6
	Kobiety	8	9	4
	Mężczyźni	0	0	0
	Dzieci	5	6	2

Źródło: Sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowitem.

Rodziny objęte procedurą „Niebieskie Karty” w gminie Ostrowite najczęściej borykają się z przemocą psychiczną oraz fizyczną.

Tabela 4 Dane na temat rodzajów przemocy w rodzinach objętych procedurą Niebieskie Karty w gminie Ostrowite w latach 2021-2023

	2021	2022	2023
Liczba rodzin objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”	8	9	4
- ze względu na problem przemocy psychicznej	8	9	4
- ze względu na problem przemocy fizycznej	8	9	4
- ze względu na problem przemocy seksualnej	0	0	0

Źródło: Sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowitem.

Z różnych form wsparcia z powodu przemocy domowej korzysta rokrocznie kilkunastu mieszkańców gminy Ostrowite – w większości kobiet i dzieci. Instytucje publiczne udzielają osobom dotkniętym przemocą domową pomocy w formie psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, medycznego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego. Najwięcej osób korzysta z poradnictwa socjalnego, a także psychologicznego.

*Tabela 5 Liczba osób dotkniętych przemocą domową korzystających z pomocy w różnych formach wsparcia, w tym w formie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, medycznego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego w gminie Ostrowite w latach 2021-2023*

Kategoria	2021	2022	2023
<b>Ogółem</b>	13	15	18
<b>Kobiety</b>	8	9	4
<b>Mężczyźni</b>	0	0	4
<b>Dzieci</b>	5	6	10
<b>Korzystający z poradnictwa psychologicznego</b>	13	15	0
<b>Korzystający z poradnictwa pedagogicznego</b>	0	0	0
<b>Korzystający z poradnictwa prawnego</b>	0	0	0
<b>Korzystający z poradnictwa medycznego</b>	0	0	0
<b>Korzystający z poradnictwa socjalnego</b>	13	15	8
<b>Korzystający z poradnictwa zawodowego i rodzinnego</b>	0	0	0

Źródło: Sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowitem

Warto pamiętać, że pewna część problemu przemocy domowej nie znajduje odzwierciedlenia w statystykach, gdyż część osób z nimi się borykających nie korzysta ze wsparcia, a problem bywa trudny do zauważenia na zewnątrz (zwłaszcza w przypadku przemocy psychicznej). Stąd istotnym elementem niniejszej diagnozy są wcześniej zaprezentowane wnioski z badania ankietowego, rozszerzające ogląd omawianego zagadnienia.



## II.4 Zasoby instytucjonalne

Zasoby instytucjonalne na terenie Gminy – podmioty świadczące pomoc w zapobieganiu i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie to:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
- Zespół Interdyscyplinarny;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Urząd Gminy Ostrowite,
- placówki ochrony zdrowia,
- placówki oświatowe.

Dodatkowo, należy wskazać na instytucje powiatowe, obejmujące swoim działaniem teren gminy Ostrowite, stanowiące wsparcie w realizacji działań wynikających z niniejszego Programu:

- Sąd Rejonowy w Słupcy,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej (przy Sądzie Rejonowym),
- Prokuratura Rejonowa w Słupcy,
- Komenda Powiatowa Policji w Słupcy – posterunek Policji w Ostrowitem,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słupcy.

# Rozdział III – Cel główny oraz cele strategiczne Programu

## III.1 Cel główny

Cel główny Programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej gminy Ostrowite na lata 2024-2030 to:

**Ograniczenie występowania przemocy domowej w gminie Ostrowite poprzez poprawę jakości oraz zwiększenie dostępności oferowanego wsparcia w zakresie profilaktyki oraz interwencji**

## III.2 Cele strategiczne Programu

Cele strategiczne określone w niniejszym Programie wynikają z przeprowadzonej diagnozy skali zjawiska problemu przemocy domowej, jak również stanowią swego rodzaju kontynuację dotychczas podejmowanych działań (z uwzględnieniem zmian oraz koniecznością pogłębienia realizowanych zadań).

<b>Cel strategiczny 1.</b> Skuteczne zapobieganie przemocy domowej – edukacja i profilaktyka	
<b>Działania:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Edukacja społeczna w zakresie rozpoznawania i zapobiegania przemocy domowej</li><li>• Realizacja programów profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy wśród dzieci i młodzieży, w szczególności w szkołach</li><li>• Realizacja spotkań dzieci i młodzieży z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą, poruszających zagadnienia związane z problemem przemocy</li><li>• Realizacja zajęć w dotyczących zdrowego radzenia sobie z emocjami, asertywności oraz umiejętności komunikacyjnych</li><li>• Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych na temat przemocy domowej (np. plakaty, ulotki, posty w internecie, w tym w mediach społecznościowych)</li><li>• Promowanie postaw szacunku i równości w relacjach międzyludzkich poprzez kampanie społeczne i działania edukacyjne</li></ul>	<b>Wykonawca/koordynator:</b> Zespół Interdyscyplinarny <b>Wsparcie/współpraca:</b> Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Urząd Gminy placówki oświatowe podmioty kulturalne i rekreacyjne Policja Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie organizacje pozarządowe

**Termin realizacji:** 2024-2030 (działanie ciągłe)

**Wskaźniki:**

- liczba osób uczestniczących w programach profilaktycznych
- liczba rozpowszechnionych materiałów informacyjnych i edukacyjnych

**Cel strategiczny 2.**

Wsparcie i ochrona osób doznających przemocy domowej

**Działania:**

- Diagnozowanie problemu przemocy domowej
- Realizacja procedury „Niebieskie Karty”
- Podejmowanie interwencji w przypadkach przemocy domowej
- Udzielanie pomocy psychologicznej, pedagogicznej, medycznej, prawnej i socjalnej osobom doświadczającym przemocy
- Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami dotkniętymi problemem przemocy domowej
- W razie potrzeby – zapewnienie możliwości odizolowania osób doświadczających przemocy od osób stosujących przemoc
- Rozważenie możliwości utworzenia lokalnych grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej
- Zapewnianie innych form wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej w oparciu o przepisy prawne
- Monitorowanie sytuacji rodzin z problemem przemocy domowej
- Rozpowszechnianie informacji o możliwościach uzyskania pomocy w problemie przemocy domowej

**Wykonawca/koordynator:**

Zespół Interdyscyplinarny

**Wsparcie/współpraca:**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Gminna Komisja

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Urząd Gminy

placówki oświatowe

placówki ochrony zdrowia

Policja

podmioty wymiaru

sprawiedliwości

Powiatowe Centrum Pomocy

Rodzinie

organizacje pozarządowe

**Termin realizacji:** 2024-2030 (działanie ciągłe)

**Wskaźniki:**

- liczba osób doznających przemocy domowej, którym udzielono wsparcia
- liczba realizowanych procedur „Niebieskie Karty”
- liczba rozpowszechnionych materiałów informacyjnych na temat możliwości uzyskania wsparcia w problemie przemocy domowej

**Cel strategiczny 3.**

Skuteczna resocjalizacja osób stosujących przemoc domową

**Działania:**

- Kierowanie osób stosujących przemoc domową do programów psychologiczno-terapeutycznych
- Informowanie służb (Policja, prokuratura) o podejrzeniu popełnienia przestępstw związanych z przemocą domową
- Prowadzenie poradnictwa psychologicznego dla osób stosujących przemoc domową
- Korzystanie z innych dostępnych rozwiązań prawnych umożliwiających oddziaływanie na osoby stosujące przemoc

**Wykonawca/koordynator:**

Zespół Interdyscyplinarny  
**Wsparcie/współpraca:**  
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej  
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych  
placówki oświatowe  
placówki ochrony zdrowia  
Policja  
podmioty wymiaru sprawiedliwości  
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie  
organizacje pozarządowe

**Termin realizacji:** 2024-2030 (działanie ciągłe)**Wskaźniki:**

- liczba osób stosujących przemoc domową, którym udzielono wsparcia
- liczba osób uczestniczących w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc

**Cel strategiczny 4.**

Silna współpraca międzyinstytucjonalna w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

**Działania:**

- Zacieśnianie współpracy pomiędzy instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi, ochroną zdrowia oraz organami ścigania w celu skoordynowanego podejścia do przeciwdziałania przemocy i reakcji na ten problem

**Wykonawca/koordynator:**

Zespół Interdyscyplinarny  
**Wsparcie/współpraca:**  
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej  
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych  
Urząd Gminy



<ul style="list-style-type: none"> <li>• Współpraca z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, Sądem Rejonowym w Słupcy, kuratorami sądowymi, Policją i prokuraturą</li> <li>• Usprawnianie systemu wymiany informacji między tymi instytucjami, zapewniającego skuteczniejszą ochronę osób doznających przemocy</li> <li>• Wspieranie działalności organizacji pozarządowych i działań wolontariackich na rzecz osób dotkniętych przemocą domową</li> <li>• Prowadzenie interdyscyplinarnego monitoringu sytuacji rodzin, w których pojawiła się przemoc</li> <li>• Poszukiwanie możliwości współpracy z innymi podmiotami, mogącymi przysłużyć się do wspierania rodzin w problemie przemocy</li> </ul>	placówki oświatowe placówki ochrony zdrowia Policja podmioty wymiaru sprawiedliwości Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie organizacje pozarządowe
<b>Termin realizacji:</b> 2024-2030 (działanie ciągłe)	
<b>Wskaźniki:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego</li> </ul>	

<b>Cel strategiczny 5.</b> Zintegrowana społeczność wolna od negatywnych zjawisk	
<b>Działania:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Oferowanie dzieciom i młodzieży zajęć pozalekcyjnych, sportowych, kulturalnych i rekreacyjnych w ramach ochrony przed przemocą i uzależnieniami</li> <li>• Organizacja wydarzeń zachęcających mieszkańców do spędzania czasu z rodziną, budowania prawidłowych relacji</li> </ul>	<b>Wykonawca/koordynator:</b> Zespół Interdyscyplinarny <b>Wsparcie/współpraca:</b> placówki oświatowe podmioty kulturalne i rekreacyjne organizacje pozarządowe
<b>Termin realizacji:</b> 2024-2030 (działanie ciągłe)	
<b>Wskaźniki:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach dodatkowych</li> <li>• liczba uczestniczących w wydarzeniach dla rodzin</li> </ul>	

<b>Cel strategiczny 6.</b> Kompetentne kadry profesjonalnie reagujące na zjawisko przemocy domowej i przeciwdziałające mu	
<b>Działania:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Diagnozowanie potrzeb szkoleniowo-edukacyjnych w zakresie działalności odpowiadającej na problem przemocy domowej</li> <li>• Podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych w realizację Programu</li> <li>• Zapewnianie dostępu do różnorodnych, wiarygodnych źródeł informacji</li> <li>• Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej</li> </ul>	<b>Wykonawca/koordynator:</b> Zespół Interdyscyplinarny <b>Wsparcie/współpraca:</b> Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych placówki oświatowe placówki ochrony zdrowia Policja
<b>Termin realizacji:</b> 2024-2030 (działanie ciągłe)	
<b>Wskaźniki:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• liczba osób uczestniczących w szkoleniach</li> </ul>	

# Rozdział IV – Zespół Interdyscyplinarny

## IV.1 Wprowadzenie

Wspomniana już nowelizacja<sup>2</sup> ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z 2023 r., w znaczący sposób rozszerzyła i zmodyfikowała działalność Zespołów Interdyscyplinarnych (dalej w niniejszym Rozdziale: ZI). W art. 9a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (dalej w niniejszym Rozdziale: ustawa) wprowadzono szereg szczegółowych rozwiązań dotyczących funkcjonowania Zespołów Interdyscyplinarnych. Dodatkowo, art. 16 ustawy nowelizującej nakazuje rozwiązanie dotychczasowych Zespołów i powołanie nowych (zgodnie z nowymi zasadami). W konsekwencji, konieczne jest przedstawienie zasad powoływania i funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego (w tym również grup diagnostyczno-pomocowych).

## IV.2 Powoływanie i skład ZI

Art. 9a ust. 1 ustawy wskazuje wprost, że „*gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym*”. Kolejno, w ust. 2 wskazano, że ZI powoływany jest przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta.

W skład ZI wchodzi przedstawiciele:

1. jednostek organizacyjnych pomocy społecznej;
2. gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;
3. Policji;
4. oświaty;
5. ochrony zdrowia;
6. organizacji pozarządowych.

W skład ZI wchodzi także kuratorzy sądowi. Dodatkowo, w skład Zespołu wchodzi przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej, jeżeli Żandarmeria Wojskowa złoży taki wniosek do wójta, burmistrza albo prezydenta miasta w związku z zamieszkiwaniem na obszarze gminy żołnierza pełniącego czynną służbę wojskową.

W skład Zespołu mogą wchodzić również prokuratorzy oraz przedstawiciele innych podmiotów niż określone powyżej, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Rada Gminy określa, w drodze uchwały, tryb i sposób powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

Na pierwszym posiedzeniu ZI członkowie Zespołu powołują ze swojego grona Przewodniczącego. Zespół wybiera również Zastępcę Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, który wykonuje obowiązki powierzone mu przez Przewodniczącego Zespołu i zastępuje go w czasie nieobecności.

Przewodniczącym Zespołu Interdyscyplinarnego w szczególności:

1. kieruje pracami Zespołu Interdyscyplinarnego;



2. organizuje pracę Zespołu Interdyscyplinarnego;
3. reprezentuje Zespół Interdyscyplinarny na zewnątrz.

Członkowie ZI w terminie 12 miesięcy od dnia ich powołania w skład Zespołu przechodzą obowiązkowe szkolenie, realizowane przez samorząd województwa (zadanie własne samorządu województwa, zgodnie z art. 6 ust. 6 pkt 4 ustawy).

### IV.3 Funkcjonowanie i działalność ZI

Pierwsze posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego zwołuje wójt, burmistrz albo prezydent miasta. Kolejne posiedzenia ZI są już zwoływane przez Przewodniczącego.

Posiedzenia ZI odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na dwa miesiące. O terminie posiedzenia ZI jego członkowie są informowani z 7-dniowym wyprzedzeniem.

Udział w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego jest obowiązkowy. Członek ZI, który nie może uczestniczyć w posiedzeniu Zespołu, informuje Przewodniczącego Zespołu o przyczynach swojej nieobecności w terminie co najmniej dwóch dni roboczych przed zaplanowanym posiedzeniem tegoż Zespołu. Jednakże, niedotrzymanie tego terminu może być usprawiedliwione szczególnymi okolicznościami, w tym obłożną chorobą członka ZI lub innym zdarzeniem losowym.

W przypadku co najmniej trzykrotnej nieusprawiedliwionej nieobecności członka Zespołu na posiedzeniu Przewodniczący informuje podmiot, który ten członek reprezentuje, o jego nieobecności (na piśmie lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną).

Zgodnie z art. 9a ust. 7c ustawy „w uzasadnionych przypadkach zespół interdyscyplinarny realizuje działania, o których mowa w art. 9b ust. 1 i 2, za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną”.

Zespół Interdyscyplinarny opracowuje i przyjmuje regulamin określający szczegółowe warunki swojego funkcjonowania, jak również tryb oraz sposób powoływania grup diagnostyczno-pomocowych.

Członkowie zespołu interdyscyplinarnego (a także grup diagnostyczno-pomocowych) wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych.

Zespół Interdyscyplinarny działa na podstawie porozumień zawartych między wójtem, burmistrzem albo prezydentem miasta a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu. Porozumienia te określają w szczególności sposób i formę wymiany informacji, a także kwestie dotyczące uczestnictwa członków grup diagnostyczno-pomocowych w posiedzeniach i pracach tych grup.

Obsługę organizacyjno-techniczną i finansową Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej.

Zagadnienia związane z przetwarzaniem danych osobowych przez ZI bądź grupy diagnostyczno-pomocowe, określa art. 9c ustawy (szczególnie do zachowania poufności wszelkich informacji i danych, które uzyskali przy realizacji powierzonych zadań – ust. 2, jak również złożenia stosownego oświadczenia – ust. 3).

### IV.4 Zadania ZI

Zgodnie z art. 9b ust. 1 ustawy, Zespół realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej. W ust. 2



tego przepisu, wskazano, że do zadań Zespołu należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu, w szczególności przez:

1. diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
2. inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
3. inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
4. opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
5. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
6. powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
7. monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
8. przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3 ustawy, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a ustawy – tzn. przekazanie dokumentacji, w przypadku zmiany miejsca zamieszkania osoby, w stosunku do której są realizowane działania w ramach procedury „Niebieskie Karty”;
9. kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
10. składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń.

Jeżeli osobą stosującą przemoc domową jest funkcjonariusz Policji bądź żołnierz Żandarmerii Wojskowej, Zespół Interdyscyplinarny informuje odpowiednio: komendanta właściwej jednostki organizacyjnej Policji bądź komendanta właściwej jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej, o złożeniu zawiadomienia, o którym mowa w pkt 10.

Procedura „Niebieskie Karty” realizowana jest zgodnie z regulacjami określonymi w art. 9d, 9e, 9f oraz 9h ustawy oraz rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

## IV.5 Grupy diagnostyczno-pomocowe

Grupy diagnostyczno-pomocowe są podmiotami, które zastąpiły dotychczasowe grupy robocze. Zgodnie z art. 9a ust. 10, grupę diagnostyczno-pomocową powołuje Zespół Interdyscyplinarny w celu dokonania diagnozy i oceny sytuacji w związku ze zgłoszonym podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej.

Zespół Interdyscyplinarny powołuje grupę diagnostyczno-pomocową niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni od dnia otrzymania zgłoszenia o podejrzeniu wystąpienia przemocy domowej. Prace w ramach grup diagnostyczno-pomocowych są prowadzone w zależności od potrzeb wynikających z problemów występujących w indywidualnych przypadkach.

W skład grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi obowiązkowo:

1. pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej;
2. funkcjonariusz Policji.

W sprawach osób stosujących przemoc domową, pozostających pod dozorem lub nadzorem kuratora sądowego, w skład grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi także zawodowy kurator sądowy lub wskazany przez kierownika zespołu kuratorskiej służby sądowej społeczny kurator sądowy.

Dodatkowo, w skład grupy diagnostyczno-pomocowej mogą także wchodzić:

- pracownik socjalny specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
- asystent rodziny;
- nauczyciel wychowawca będący wychowawcą klasy lub nauczyciel znający sytuację domową małoletniego;
- osoby wykonujące zawód medyczny, w tym lekarz, pielęgniarka, położna lub ratownik medyczny;
- przedstawiciel gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.
- pedagog, psycholog lub terapeuta, będący przedstawicielami podmiotów, których przedstawiciele wchodzi w skład ZI.

W sprawach żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową stosujących przemoc domową w skład grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi także żołnierz Żandarmerii Wojskowej.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, zwłaszcza gdy udział żołnierza Żandarmerii Wojskowej nie jest możliwy, w skład grupy diagnostyczno-pomocowej może wchodzić inna osoba wskazana przez przełożonego osoby stosującej przemoc domową lub jej przełożony.

Poszerzenie składu grupy diagnostyczno-pomocowej o dodatkowe osoby, następuje na wniosek obowiązkowych członków tej grupy (pracownik socjalny, funkcjonariusz Policji bądź żołnierz ŻW).

Członkowie grupy diagnostyczno-pomocowej są obowiązani podnosić swoje kompetencje poprzez uczestnictwo w szkoleniach organizowanych przez samorząd województwa, w szczególności w zakresie pracy z osobą doznającą przemocy domowej oraz osobą stosującą przemoc domową.

Do zadań grup diagnostyczno-pomocowych należy w szczególności:

1. dokonanie, na podstawie procedury „Niebieskie Karty”, oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
2. realizacja procedury „Niebieskie Karty” w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia;
3. zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność;
4. realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
5. występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
6. występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń;
7. monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”;
8. zakończenie procedury „Niebieskie Karty”;
9. dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę:
  - a. uznania braku zasadności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”;
  - b. wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”;
10. informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Wnioski grupy diagnostyczno-pomocowej, o których mowa w pkt 5 i 6, są dla ZI wiążące.

Do zadań pracownika socjalnego powołanego do grupy diagnostyczno-pomocowej należy w szczególności praca z osobą doznającą przemocy domowej i opracowanie indywidualnego planu pomocy, zgodnie z jej uzasadnionymi potrzebami.



Z kolei do zadań funkcjonariusza Policji powołanego do grupy diagnostyczno-pomocowej należy w szczególności praca z osobą stosującą przemoc domową.

W przypadku niepotwierdzenia informacji o stosowaniu przemocy domowej grupa diagnostyczno-pomocowa odstępuje od dalszych działań, co jest dokumentowane w formie pisemnej i elektronicznej.

## IV.6 Skierowanie osoby stosującej przemoc do uczestnictwa w programach pomocowych

Jednym z uprawnień grup diagnostyczno-pomocowych jest występowanie do Zespołu Interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową (art. 9b ust. 8 pkt 5, które to wnioski, zgodnie z ust. 4 tegoż przepisu są dla ZI wiążące).

Po rozpatrzeniu wskazanego wniosku, Zespół Interdyscyplinarny:

1. informuje osobę stosującą przemoc domową o skierowaniu jej do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
2. informuje osobę stosującą przemoc domową o podmiocie, który realizuje program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową lub program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową;
3. zobowiązuje osobę stosującą przemoc domową do zgłoszenia się, w terminie 30 dni od dnia doręczenia skierowania, do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
4. poucza osobę stosującą przemoc domową o obowiązku niezwłocznego dostarczenia grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczeń (o których mowa w art. 4 ust. 6 pkt 2 i 4 ustawy);
5. poucza osobę stosującą przemoc domową, że w przypadku nieusprawiedliwionego niewykonywania przez nią obowiązków określonych w art. 4 ust. 6 ustawy, w tym niedostarczenia zaświadczeń (o których mowa art. 4 ust. 6 pkt 2 i 4 ustawy), zostanie złożone zawiadomienie o popełnieniu wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń;
6. zawiadamia właściwego starostę o skierowaniu osoby stosującej przemoc do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową oraz występuje z wnioskiem o przekazanie danych dotyczących terminów realizacji tych programów;
7. zawiadamia grupę diagnostyczno-pomocową o skierowaniu osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową.

Grupa diagnostyczno-pomocowa po upływie terminu określonego w ww. pkt 3 (tj. 30 dni) wzywa dwukrotnie, w odstępach maksymalnie 30-dniowych, osobę stosującą przemoc domową do przedstawienia zaświadczenia o zgłoszeniu się do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, w terminach określonych w przepisach ustawy .

W przypadku niedostarczenia grupie diagnostyczno-pomocowej wskazanego zaświadczenia w terminie 90 dni od dnia doręczenia skierowania (o którym mowa w ww. pkt 3), albo niedostarczenia zaświadczenia, o ukończeniu stosownego programu korekcyjno-edukacyjnego bądź psychologiczno-terapeutycznego w terminie 30 dni od dnia ukończenia programu, grupa diagnostyczno-pomocowa niezwłocznie występuje do zespołu interdyscyplinarnego o złożenie zawiadomienia, o którym mowa w ww. pkt 5 (tj. zawiadomienia o popełnieniu wykroczenia).

## Rozdział V – Realizacja Programu i finansowanie

Sprawne funkcjonowanie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej zakłada przede wszystkim koordynację i spójność działań, w tym sprawny i płynny przepływ informacji między partnerami – jednostkami pomocy społecznej, ochrony zdrowia, wymiaru sprawiedliwości, policją, instytucjami oświaty, kultury, sportu, organizacjami pozarządowymi i innymi zajmującymi się przemocą domową.

Pełna realizacja wyznaczonych celów jest zatem uzależniona od stopnia zaangażowania tych podmiotów w stworzeniu systemu umożliwiającego rodzinie uzyskanie specjalistycznego wsparcia i niezbędnej pomocy, by sama stawała się niezależna, wydolna i zaradna.

Przy opracowaniu Programu dokonano wszechstronnej oceny zewnętrznych i wewnętrznych czynników określających kondycję bieżącą i potencjał rozwojowy, określając skalę problemu przez informacje wynikające m.in. z Diagnozy Problemów Społecznych.

Wobec powyższego, mając również na uwadze treść art. 9a ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, niniejszy Program będzie realizowany, a także zarządzany, przez Zespół Interdyscyplinarny (Rozdział IV). Trzeba jednak zaznaczyć, że wskazany przepis (art. 9a ust. 1), stanowi iż to gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności w ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym. W konsekwencji należy podkreślić konieczność ścisłej i skoordynowanej współpracy między wszystkimi jednostkami gminy, które mogą udzielić wsparcia Zespołowi Interdyscyplinarnemu – przede wszystkim podmioty wskazane jako zasoby instytucjonalne gminy (Rozdział II.4).

Program realizowany będzie w okresie od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2030 roku.

Źródłem finansowania zadań zawartych w niniejszym Programie są środki własne gminy Ostrowite oraz środki z budżetu państwa i województwa przeznaczone na realizację programu. Wpływy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych mogą być również przeznaczane na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej (w rodzinach z problemem alkoholowym).

## Rozdział VI – Prognoza zmian

W oparciu o główny cel oraz cele szczegółowe, realizacja Programu w latach 2024-2030 powinna przynieść następujące rezultaty:

- zmniejszenie liczby przypadków przemocy domowej;
- zwiększenie poziomu wiedzy mieszkańców na temat problematyki przemocy domowej;
- poprawa jakości wsparcia dla osób i rodzin dotkniętych przemocą domową;
- zapewnienie skutecznej ochrony osobom doświadczającym przemocy;
- podniesienie świadomości społecznej o dostępnych formach pomocy w sytuacjach przemocy domowej;
- wzrost zaangażowania społeczności oraz odpowiednich służb w reagowanie na incydenty przemocy;
- stworzenie sprawnie działającego systemu wsparcia dla rodzin i osób zmagających się z problemem przemocy domowej.



## Rozdział VII – Monitoring i ewaluacja

Niniejszy Program będzie realizowany i monitorowany przez Zespół Interdyscyplinarny. Monitorowanie odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość, która dotyczyć będzie danych uzyskanych na koniec każdego roku realizacji programu, tj.:

- instytucji pomagających osobom doznającym przemocy domowej,
- form udzielanej pomocy osobom doznającym przemocy domowej,
- form działań kierowanych do sprawców przemocy domowej.

Wskaźnikami ewaluacji będą:

- liczba interwencji z powodu przemocy domowej;
- liczba osób doznających przemocy domowej;
- liczba osób stosujących przemoc domową;
- liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”;
- pozostałe wskaźniki określone w ramach opisywanych działań;
- dane dotyczące odbioru zajęć, form pomocy, zmian postaw, zebrane przez wykonawców zadań.

Ewaluacja pozwoli na dostosowanie form wsparcia do potrzeb i problemów istniejących w gminie, a także zwiększenie dostępności działań pomocowych i interwencyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Ewaluację Programu prowadzić będzie także Zespół Interdyscyplinarny, we współpracy ze wszystkimi instytucjami realizującymi Program. Jednocześnie, Zespół Interdyscyplinarny corocznie przedłoży Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu.

## Zakończenie

Przemoc domowa nie powinna nigdy mieć miejsca, a rodzina powinna zapewniać bezpieczeństwo i warunki sprzyjające harmonijnemu rozwojowi wszystkim jej członkom. Jednoznacznie odnosi się do tego faktu również polskie prawo, uznając przemoc domową za przestępstwo. Nikt nie ma prawa naruszać praw i dóbr osobistych drugiego człowieka, powodować jego bólu i cierpienia. W sposób szczególny to sformułowanie odnosi się do osób bliskich (członków rodziny). Mając świadomość faktu, że zapewne przemoc domowa nigdy całkowicie nie zniknie, należy podejmować systematyczne i skoordynowane działania mające na celu zmniejszenie skali tego zjawiska. Opracowany Program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej pozwoli na dążenie do osiągnięcia tegoż celu.

Osiągnięcie zawartych w Programie celów strategicznych możliwe będzie przy dobrej i sprawnej współpracy jednostek podmiotów działających na rzecz osób i rodzin zagrożonych/dotkniętych przemocą.

Niniejszy Program nie jest dokumentem zamkniętym, i jako taki może podlegać przyszłym modyfikacjom, w zależności od pojawiających się nowych danych, potrzeb i możliwości

## Spis tabel

<u>Tabela 1 Liczba ludności w gminie Ostrowite w podziale na płeć w latach 2021-2023</u> .....	9
<u>Tabela 2 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie, alkoholizmu i narkomanii w gminie Ostrowite w latach 2021-2023</u> .....	10
<u>Tabela 3 Dane na temat procedury Niebieskie Karty w gminie Ostrowite w latach 2021-2023</u> .....	10
<u>Tabela 4 Dane na temat rodzajów przemocy w rodzinach objętych procedurą Niebieskie Karty w gminie Ostrowite w latach 2021-2023</u> .....	11
<u>Tabela 5 Liczba osób dotkniętych przemocą domową korzystających z pomocy w różnych formach wsparcia, w tym w formie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, medycznego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego w gminie Ostrowite w latach 2021-2023</u> .....	12

PRZEWODNICZĄCY  
RADY GMINY  
*Beata Mierzejewska*  
Beata Mierzejewska



**RADA GMINY**  
62-402 Ostrowite  
ul. Lipowa 2 woj. wielkopolskie  
tel. 63 2765160

**Uzasadnienie**  
**do Uchwały NR VII/73/2024**  
**RADY GMINY OSTROWITE**  
**z dnia 14 listopada 2024 r.**

**w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Ostrowite na lata 2024-2030**

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 424 ze. zm.) na gminie ciąży obowiązek tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, między innymi poprzez opracowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej.

Program określa wachlarz zaplanowanych działań, których celem będzie zmniejszenie skali zjawiska przemocy na terenie Gminy Ostrowite oraz stworzenie jednolitego i profesjonalnego systemu pomocy dla osób zagrożonych lub uwikłanych w zjawisko przemocy domowej.

Wobec powyższego przyjęcie uchwały jest zasadne.

**PRZEWODNICZĄCY**  
**RADY GMINY**  
  
**Beata Mierzejewska**

